



GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 15

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Nội dung chính: Văn bản giới thiệu về Cappadocia (Thổ Nhĩ Kỳ) – một di sản thế giới nổi tiếng với cảnh quan kỳ vĩ do thiên nhiên kiến tạo và hệ thống thành phố ngầm, nhà thờ trong hang động do con người xây dựng để thích nghi và tồn tại.	0,5
	2	Người dân Cappadocia đã tạo dựng những công trình đặc biệt như: <ul style="list-style-type: none"> • Thành phố ngầm với hàng trăm phòng chứa, đường hầm liên lạc, nơi trú ẩn cho hàng vạn người và vật nuôi. • Các ngôi nhà, nhà thờ được xây dựng ẩn vào vách núi, hang động, trong đó nổi tiếng nhất là Nhà thờ Bóng tối (Dark Church). 	0,5
3	Biện pháp tu từ so sánh: <i>“nơi đây được ví như ‘thành phố trên cung trăng’.</i> Tác dụng: <ul style="list-style-type: none"> • Về nội dung: Hình ảnh so sánh đã làm nổi bật đặc điểm cảnh quan Cappadocia: địa hình rộng lớn, hoang sơ, bàng bạc một màu đá vôi, không có cây cối hay nhà cửa hiện đại, khiến nơi đây mang vẻ đẹp kỳ lạ, khác biệt hẳn với những thành phố thông thường. • Về nghệ thuật: Cách ví von “thành phố trên cung trăng” vừa cụ thể vừa giàu sức gợi hình, tạo nên sự liên tưởng độc đáo, giúp người đọc dễ hình dung và cảm nhận trọn vẹn vẻ đẹp huyền bí, siêu thực của Cappadocia. • Về tình cảm, thái độ: Thể hiện sự ngạc nhiên, trầm 	1,0	

	trở, thán phục trước cảnh quan thiên nhiên kỳ vĩ, đồng thời gợi cho người đọc niềm tự hào và ý thức trân trọng những giá trị di sản của nhân loại.	
4	<p>ĐỒNG TÌNH, vì:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bảo tàng ngoài trời Göreme là nơi lưu giữ dấu tích sinh hoạt và tín ngưỡng của cư dân xưa (tu viện Byzantine, nhà thờ Bóng tối). Đây là minh chứng rõ ràng cho sự kết hợp giữa thiên nhiên và sáng tạo của con người: hang động tự nhiên được biến thành công trình văn hóa – tôn giáo độc đáo. <p>→ Vì thế, đây là địa điểm tiêu biểu để tìm hiểu mối quan hệ giữa thiên nhiên và con người.</p> <p><i>Học sinh bày tỏ quan điểm của mình nhưng cần phù hợp với chuẩn mực đạo đức, pháp luật:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Đồng tình/ Không đồng tình/ Vừa đồng tình vừa không đồng tình. Lí giải: hợp lí, thuyết phục. 	1,0
5	<p>- Khái quát văn bản: Văn bản giới thiệu về Cappadocia, vùng đất kỳ diệu của Thổ Nhĩ Kỳ với những thành phố ngầm, nhà thờ trong hang đá và cảnh quan độc đáo, thể hiện sự hòa hợp giữa thiên nhiên và bàn tay sáng tạo của con người qua nhiều thế kỷ.</p> <p>- Bài học: Mỗi người cần có thái độ trân trọng và ý thức trách nhiệm trong việc giữ gìn di sản văn hóa – thiên nhiên của nhân loại. Cần nâng cao ý thức bảo vệ, không xâm hại hay thương mại hóa di tích, góp phần bảo tồn những giá trị quý báu cho thế hệ mai sau. Đồng thời, mỗi cá nhân phải tự bồi dưỡng hiểu biết về di sản để thêm tự hào, yêu quý và chung tay quảng bá giá trị văn hóa, thiên nhiên của đất nước mình ra thế giới.</p> <p>- Lí giải: Bởi lẽ, di sản không chỉ là niềm tự hào của một quốc gia mà còn là tài sản chung của toàn thế giới; việc bảo vệ, tôn vinh và ứng xử văn minh với di sản chính là thể hiện trách nhiệm của mỗi cá nhân đối với quá khứ</p>	1,0

		và tương lai của nhân loại.	
II		VIẾT	6,0
	1	“Hãy nhìn sâu vào thiên nhiên, rồi bạn sẽ hiểu mọi thứ rõ ràng hơn”. Từ nhận định trên, bằng một đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) hãy nêu suy nghĩ của em về mối quan hệ giữa thiên nhiên và con người.	2,0
		a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận: HS có thể triển khai theo nhiều cách: diễn dịch, quy nạp, phối hợp,...	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Mối quan hệ giữa thiên nhiên và con người.	0,25
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm Mở đoạn: - Giới thiệu vấn đề nghị luận: <i>Phải chăng chính thiên nhiên là nền tảng để con người tạo dựng và gìn giữ các giá trị văn hóa – lịch sử của mình?</i> Thân đoạn: (1) Giải thích: - Thiên nhiên: bao gồm cảnh quan, môi trường sống, nguồn tài nguyên và sự đa dạng sinh học. - Giá trị văn hóa – lịch sử: những thành tựu văn hóa, truyền thống, phong tục, di tích lịch sử được lưu truyền qua các thế hệ. (2) Bàn luận: <i>Tại sao thiên nhiên lại có vai trò quan trọng trong việc gìn giữ các giá trị văn hóa – lịch sử?</i> - Thực trạng: <ul style="list-style-type: none"> • Môi trường và thiên nhiên đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành các giá trị văn hóa – lịch sử: như phong tục, lễ hội, cách thức sản xuất, kiến trúc truyền thống. • Tuy nhiên, thiên nhiên hiện nay đang bị tàn phá, ảnh hưởng đến những giá trị này (chặt phá rừng, ô nhiễm, biến đổi khí hậu). 	1,0	

	<p>- Mối quan hệ giữa thiên nhiên và văn hóa – lịch sử:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thiên nhiên là nguồn cảm hứng và cơ sở cho các giá trị văn hóa (từ các lễ hội gắn với mùa vụ, tín ngưỡng thờ cúng thiên nhiên...). • Môi trường bảo tồn di sản văn hóa, từ các di tích lịch sử đến nghệ thuật kiến trúc, thủ công mỹ nghệ. • Thiên nhiên là yếu tố sống còn giúp bảo tồn đời sống truyền thống của các cộng đồng. <p>(3) Phản đề, mở rộng: Phê phán việc con người chỉ tập trung vào khai thác thiên nhiên mà không nhận ra sự gắn kết chặt chẽ với các giá trị văn hóa.</p> <p>(4) Bài học nhận thức và hành động:</p> <p>- Nhận thức: Thiên nhiên và văn hóa – lịch sử có mối quan hệ tương hỗ, thiên nhiên là nền tảng giúp bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa.</p> <p>- Hành động: Cần có trách nhiệm bảo vệ môi trường, giữ gìn cảnh quan thiên nhiên để bảo vệ và phát huy các giá trị văn hóa, lịch sử.</p> <p>Kết đoạn:</p> <p>- Khẳng định lại vấn đề: Thiên nhiên là người bạn đồng hành trong quá trình tạo dựng và gìn giữ các giá trị văn hóa – lịch sử của dân tộc.</p> <p>- Gửi gắm thông điệp: Bảo vệ thiên nhiên chính là bảo vệ giá trị văn hóa, lịch sử của chính chúng ta.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,0 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 0,5 điểm – 0,75 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm.</p>	
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p> <p>Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>	0,25
	<p>e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	0,25

<p>2</p>	<p>Đọc đoạn thơ sau: <i>Nếu Tổ quốc đang bão giông từ biển Có một phần máu thịt ở Hoàng Sa Ngàn năm trước con theo cha xuống biển Mẹ lên rừng thương nhớ mãi Trường Sa</i> ... <i>Đêm trần trọc nổi mưa nguồn chớp bể Thương Lý Sơn đảo khuất giữa mây mù Thương Côn Cỏ gối đầu lên sóng dữ Thương Hòn Mê bão tố phía âm u...</i> (Nguyễn Việt Chiến, <i>Tổ quốc nhìn từ biển</i>, Nxb Phụ nữ, Hà Nội, 2015, tr. 5 - 6)</p> <p>Bằng một bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ) hãy phân tích tình yêu Tổ quốc và ý thức trách nhiệm giữ gìn, bảo vệ chủ quyền biển đảo được thể hiện trong đoạn thơ trên.</p>	<p>4,0</p>
	<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận. Mở bài giới thiệu vấn đề nghị luận, thân bài triển khai vấn đề nghị luận, kết bài khái quát lại vấn đề.</p>	<p>0,5</p>
	<p>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Tình yêu Tổ quốc và ý thức trách nhiệm giữ gìn, bảo vệ chủ quyền biển đảo.</p>	<p>0,25</p>
	<p>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lý do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: Luận điểm 1: Biển đảo là máu thịt thiêng liêng của Tổ quốc. Câu thơ “Nếu Tổ quốc đang bão giông từ biển/ Có một phần máu thịt ở Hoàng Sa” khẳng định mối gắn bó máu thịt giữa lãnh thổ và con người. Hoàng Sa – Trường Sa không chỉ là vùng biển đảo, mà còn là một phần Tổ</p>	<p>2,5</p>

	<p>quốc, nơi chứa đựng máu xương của bao thế hệ cha ông.</p> <p>Luận điểm 2: Truyền thống ngàn đời của dân tộc trong việc giữ biển, giữ nước.</p> <p>Hình ảnh “Ngàn năm trước con theo cha xuống biển/ Mẹ lên rừng thương nhớ mãi Trường Sa” gợi lại truyền thống cha ông khai phá, bảo vệ đất nước. Từ ngàn xưa, biển đảo đã gắn liền với đời sống, là nơi gửi gắm tình yêu, nỗi nhớ và trách nhiệm của bao thế hệ.</p> <p>Luận điểm 3: Nỗi lo âu, trăn trở trước những vùng biển đảo xa xôi.</p> <p>Các câu thơ “Đêm trần trọc nổi mưa nguồn chớp bể/ Thương Lý Sơn đảo khuất giữa mây mù/ Thương Côn Cò gối đầu lên sóng dữ/ Thương Hòn Mê bão tố phía âm u” biện pháp điệp cấu trúc nhằm thể hiện niềm thương nhớ, lo lắng của nhà thơ với những hòn đảo nơi đầu sóng ngọn gió. Biển đảo hiện lên vừa hùng vĩ vừa khắc nghiệt, càng khắc sâu nỗi day dứt về trách nhiệm bảo vệ.</p> <p>Luận điểm 4: Ý thức trách nhiệm giữ gìn và bảo vệ chủ quyền biển đảo.</p> <p>Qua mạch cảm xúc dồn dập, ta thấy rõ tình yêu Tổ quốc đã nâng lên thành ý thức trách nhiệm. Bảo vệ biển đảo chính là giữ gìn máu thịt thiêng liêng của Tổ quốc, là tiếp nối truyền thống cha ông, là khẳng định chủ quyền bất khả xâm phạm của dân tộc Việt Nam.</p> <p>Ý nghĩa chung: Đoạn thơ không chỉ bộc lộ tình yêu thiết tha với Tổ quốc, mà còn khơi dậy niềm tự hào, ý thức trách nhiệm trong mỗi người dân đối với biển đảo quê hương.</p> <p>Kết luận: Với giọng thơ tha thiết, giàu cảm xúc và hình ảnh mang tính biểu tượng, Nguyễn Việt Chiến đã khắc họa hình ảnh Tổ quốc nhìn từ biển – nơi hội tụ máu thịt, tình yêu và ý chí bảo vệ chủ quyền. Đoạn thơ để lại thông điệp sâu sắc: bảo vệ biển đảo chính là bảo vệ sự toàn vẹn và trường tồn của Tổ quốc.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p>	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 2,0 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,5 điểm. 	
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>	0,25
	<p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>	0,5
ĐIỂM TOÀN BÀI THI: I + II = 10 điểm		